

Docenten in Soest & Baarn zie onderaan!

Pianostemmen & technisch onderhoud ~ Stemregio: in principe alleen Soest & Baarn

De uitgangspunten, waarvoor ik mijn aandacht en tijd geef:

- een kwaliteitsstemming voor elke instrument
- een streven naar een optimaal muzikaal resultaat
- advies rondom preventie gehoorschade

Waarom de piano laten stemmen?

De intrigerende klank van de piano vloeit voort uit een bepaalde onrust in het geluid van de snaren. Door deze zweverige onrust wordt een onge oefend oor snel om de tuin geleid. Het vereist dan ook veel routine en een 'technische' manier van luisteren om de piano te stemmen en hem mooi te laten klinken. Hierdoor is de piano één van de weinige instrumenten die niet door de muzikant zelf gestemd wordt.

Hoe ontstemt de piano?

Met de wisselingen van de seizoenen verandert de luchtvochtigheid. De klankbodem is van hout en deze zet door vocht uit en krimpt door droogte. Hierdoor verloopt de stemming. Andere oorzaken zijn: veel (forte) spelen, de piano staat op de tocht of dicht bij een warmtebron. Natuurlijk speelt ook de algehele conditie en kwaliteit van de piano een grote rol.

Graag stilte tijdens het stemmen...!

Hoe stiller het is, des te beter kan de piano gestemd worden. Het helpt enorm als er tijdens het pianostemmen geen activiteiten zijn in dezelfde ruimte of er ergens in huis machines draaien voor de (af-) was en dergelijke.

Pianostemmen - met de Oren en een Stemapparaat?

Het geluid van een piano is warrig en kan door sterke inharmonieiteit zelfs het gehoor van een ervaren stemmer hier en daar op een dwaalspoor zetten. Het gebruik van een professioneel stemapparaat (500 - 800 euro) biedt daarom zeker uitkomst. Stemmen met alleen een stemapparaat (zonder oren te gebruiken) heeft het nadeel dat instellingen van het apparaat niet altijd passen bij elk instrument. En voordat u het zelf toch zou willen proberen met een professioneel piano-stemapparaat... bedenk dan dat het draaien aan de stempennen veel moeilijker is - en jaren ervaring vergt op veel verschillende instrumenten - dan het luisteren en bepalen van de juiste toonhoogte.

Vind u uw piano of vleugel te luid?

Sinds 2000 zet ik mij in voor verschillende preventie programma's, o.a. een eigen initiatief 'Oorbewust', speciaal voor musici en pianostemmers. Zie voor meer artikelen rond gehoorproblemen: www.oorbewust.nl. En de film www.ongehoordhard.nl.

Sommige piano's zijn erg luid en behoeven intonatie en eventueel ander technisch werk om geluidsniveaus in bedwang te houden. Mocht u uw instrument regelmatig als hard ervaren of elke dag meer dan enkele uren intensief spelen is het verstandig om de luidheid van het instrument en de akoestiek van de ruimte aan te pakken.

Speciaal aanbevolen: absorptieschuim (brandveilig!) vanaf € 60,-.

Vraag gerust om advies.

Welke stemming past bij u?

Het is nagenoeg onbekend dat tussen 1700 en 1900 een andere stemming voor de piano werd gebruikt dan de huidige standaardstemming. In een oorspronkelijke 'oude' stemming laat de muziek uit die periode veel meer expressie en kleur horen dan in de standaard stemming van nu. Muziek geschreven voor piano van na 1900 vraagt om de huidige 'moderne' stemming.

* Standaard stemming voor algemeen gebruik en muziek van na 1900

* Wohltemperierte stemmings voor muziek tussen 1700 en 1900

Een uitgebreide artikel 'Das Wohltemperierte Klavier' was te lezen in het vakblad van de KNTV en in 'Piano Bulletin' van de EPTA. Dit artikel werpt een licht op de klankmogelijkheden van uw piano en brengt pianomuziek van de oude meesters in de juiste stemming. Het artikel is op de site www.troostmuziek.nl te lezen onder: 'Das Wohltemperierte Klavier'

Onderhoud & tips

Het behoud van uw piano

Een ideaal klimaat voor de piano is een constante gemiddelde temperatuur en vochtigheid (40% tot 60%). Zet de piano daarom niet op de tocht en houdt hem uit de buurt van een warmtebron: vloerverwarming, zon, kachel of radiator. De toetsen kunnen met een licht bevochtigde doek worden afgenomen. Géén scherpe oplosmiddelen gebruiken! Twee stembeurten per jaar tot vier bij zeer intensief bespelen, houdt de stemming in balans en de piano op toon.

Vochtbeheersing

Advies is alleen bij droog weer - 'mooi weer' - bij aanhoudende oostenwind - in het stookseizoen en zeker bij vorst - **passieve bevochtiging** toe te passen met een **hydroceel**. Controleer elke 2 weken - het hele jaar door - bijvullen wanneer onder de 50% - NIET bijvullen boven de 50% luchtvochtigheid.

Er bestaat ook automatisch be- & ontvochtiging met de **Piano Life Saver**. Advies is bij voorkeur te kiezen voor een passieve wijze van bevochtigen. EN... voorkom te veel vocht. Alleen bij droog weer! Zie verder informatie over vochtregulatie op de website.

Vinger aan de pols

Verschillende onderdelen van vilt en leer in het mechaniek slijten door het bespelen van de piano. Hierdoor verlopen de instellingen van het mechaniek. Na verloop van tijd wordt de aanslag onregelmatiger en kunnen er ongewenste bijgeluiden optreden. Een onderhoudsbeurt zorgt weer voor een gelijkmatige aanslag en voorkomt overmatige slijtage.

Ongedierte als mot, muizen en houtworm kunnen schade veroorzaken in de piano. U kunt muizengif onderin de piano zetten en papier tegen motten met punaises boven in de piano. Rond augustus en september vliegen de ongenode insecten uit op zoek naar voedsel voor hun kroost. Hoedt u!

Een milieuvriendelijke manier van ongediertebestrijding in de piano is dagelijks veel spelen.

Reparaties

Tijdens een stembeurt wordt er gelet op eventuele gebreken. Met een meer of minder ingrijpende reparatie wordt een eenvoudige studiepiano speelbaar gehouden, een goed instrument optimaal functionerend en een potentieel juweel in oude glorie hersteld. Afhankelijk van de mogelijkheden van de piano en de wensen van de speler kan een offerte gemaakt worden.

Pianoles in Soest - Baarn?

Enkele pianodocenten in de regio Soest & Baarn

Soest

Marijke van Esch	06 - 430 262 78
Sanne Broekman	035 - 601 86 14
Sylvia Schijve	06 - 199 338 54
Niels Dolieslager	06 - 480 680 65

Baarn

Muziekschool Baarn/Soest	06 - 451 340 90	www.muziekschoolbaarn.nl
Marieke Schimmel	035 - 541 87 59	
Willem Vonk	035 - 541 43 58	